

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/40540 GK 112

Sayı :Z-19809844-610-4743990
Konu :7/40540 Esas Sayılı Soru Önergesi

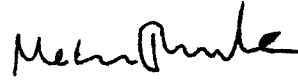
04/05/2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24/02/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04- 1804977 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın M. Satuk Buğra KAVUNCU'ya ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.



Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/40540 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın M. Satuk Buğra KAVUNCU, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

2025 yıl sonunda merkezi yönetim bütçe giderleri toplamı 14 trilyon 634 milyar 607 milyon TL ve personel giderleri ile sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri toplamı ise 4 trilyon 88 milyar 352 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Böylece toplam personel giderlerinin bütçe giderleri içerisindeki payı yüzde 27,9 olmuştur.

Diğer taraftan, mevcut personelin etkin ve verimli çalışmasının sağlanması, atıl personel oluşmasına izin verilmeden kamu hizmetlerinin sunumunda verimliliğin artırılması temel önceliğimiz olup; kamuya yapılacak personel alımları, emeklilik ve istifa gibi nedenlerle kurumlardan ayrılan personel sayıları da göz önünde bulundurularak kurumsal ihtiyaçlar çerçevesinde detaylıca analiz edilmekte ve bu doğrultuda bütçe planlamaları yapılmaktadır. Bununla birlikte, OVP (2026-2028) ile hâlihazırdaki istihdam artışının hedeflenen büyüme oranlarıyla uyumlu bir şekilde devamını sağlamak amacıyla işgücü piyasasına yönelik yapısal reformlara ilişkin tedbir ve politika öncelikleri tanımlanmıştır. Bu kapsamda;

- Yeni nesil çalışma biçimleri ve sektörel dönüşümlere uyumun sağlanması,
- İşgücüne katılımda güçlük yaşayan kesimlerin istihdamının desteklenmesi,
- İşgücünün beceri uyumunun iyileştirilmesi,
- Atıl işgücünün azaltılması,

temel politika öncelikleri olarak tanımlanmış olup söz konusu politika önceliklerine uyumlu olarak tespit edilen tedbir ve faaliyetler, kurumlar arası koordinasyon sağlanarak Bakanlıklarımızın görev ve yetkileri çerçevesinde hayata geçirilecektir.

Ayrıca, özel sektör istihdamı, girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesi amacıyla Bakanlığımızca faaliyetleri yürütülen ve yeni işletmelerin kurulmasına, gelişmesine ve ölçeklenmesine katkı sağlayan çeşitli mekanizmalar aracılığıyla da dolaylı olarak desteklenmektedir. Girişimcilik ekosisteminde yüksek risk içermesi nedeniyle finansmana erişimde sıkıntı yaşayan başlangıç veya büyüme aşamasındaki girişimlerin melek yatırımcılık aracılığıyla desteklenmesi amacıyla Bireysel Katılım Sermayesi (BKS) Sistemi uygulamaya konulmuştur. Bu uygulama ile bireysel katılım yatırımcılarına, yatırım yaptıkları tutarın ilgisine göre %75'ini ya da %100'ünü gelir vergisi matrahından indirme imkânı sağlanmaktadır. Söz konusu Bireysel Katılım Sermayesi Sistemine ilişkin bilgilere, "<https://www.hmb.gov.tr/finansal-piyasalar-ve-kambiyo-mevzuat>" internet adresinden ulaşılabilmektedir.

Öte yandan, Bakanlığımız tarafından yürütülen Hazine Destekli Kefalet Sistemi (Sistem) ile KOBİ'lerimiz öncelikli olmak üzere finansmana erişim sorunu yaşayan işletmelere güncel ekonomik ihtiyaçlar doğrultusunda destek sağlanmaktadır. Söz konusu destek paketleri arasında yer alan ve emek yoğun sektörlerde faaliyet gösteren ihracatçı işletmelerin kullanımına sunulmak üzere 10,5 milyar TL kredi imkânı oluşturan destek paketi 02.02.2026 tarihinde

yürürlüğe alınmıştır. Hazine Destekli Kredi Garanti Sistemi kapsamında kullanılan desteklere ilişkin bilgiler, "<https://www.hmb.gov.tr/finansal-piyasalar-ve-kambiyo-raporlari>" internet adresinde yayımlanmakta ve kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

Bununla birlikte, emek yoğun sektörlerde zayıf seyreden üretimi canlandırmak ve istihdamı korumak amacıyla reel sektör desteklenmektedir. Çalışan başına sağlanan aylık asgari ücret desteği 1.270 TL'ye yükseltilmiştir. SGK prim teşviki, imalat sektöründe 2026 yıl sonuna kadar 5 puan olarak uygulanmaya devam edecektir. "İstihdamı Koruma Destek Programı" ile tekstil, giyim, deri ve mobilya gibi belirli imalat sektörlerinde istihdamını koruyan işletmelere sağlanan prim desteği 2026 yılında çalışan başına 3.500 TL'ye yükseltilmiş, programa büyük ölçekli firmalar da dâhil edilmiştir. Ayrıca Yeni Yatırım Teşvik Sistemi kapsamındaki istihdam teşvikleri daha yüksek oranlarla ve daha uzun süreyle uygulanmaktadır.

Vergilerin temel işlevi kamu harcamaları için ihtiyaç duyulan kaynağın sağlanması olmakla birlikte birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de vergiler belirli ekonomik, sosyal ve çevresel amaçların gerçekleştirilmesinde maliye politikası aracı olarak etkin bir şekilde kullanılmaktadır. 01/01/2022 tarihinden itibaren asgari ücret vergi dışı bırakılmış, asgari ücretin üzerinde ücret alanlarda ise asgari ücretin gelir vergisi matrahına isabet eden tutar gelir vergisinden, brüt asgari ücrete isabet eden tutar damga vergisinden istisna edilmiştir. Böylece, asgari ücreti ve tüm çalışanların asgari ücrete kadar ücretlerini vergi dışı bırakarak ücretliler lehine çok önemli bir düzenleme yaparak istihdam üzerindeki vergi yükü düşürülmüştür. Bunun yanında, ücretliler lehine Gelir Vergisi Kanunumuzda başkaca istisnalar da bulunmaktadır. Bu kapsamda;

- Çalışanlara işyerinde veya müstemilatında yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatler gelir vergisinden istisna bulunmaktadır. İşverenlerce, işyerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin (2026 yılı için) 300 TL'si gelir vergisinden istisnadır,

- Hizmet erbabının toplu olarak işyerlerine gidip gelmelerini sağlamak maksadıyla işverenler tarafından yapılan ulaşım bedellerinde ücret istisnası uygulanmaktadır. İşverenlerce taşıma hizmeti verilmeyen durumlarda, toplu taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçlarının temini suretiyle çalışana sağlanan, çalışılan günlere ait bir günlük ulaşım bedelinin (2026 yılı için) 158 TL'si istisna kapsamındadır,

- İşverenlerce, kadın hizmet erbabına kreş ve gündüz bakımevi hizmeti verilmek suretiyle sağlanan menfaatler gelir vergisinden istisna edilmiştir. İşverenlerce bu hizmetlerin verilmediği durumlarda, her bir çocuk için aylık, asgarî ücretin aylık brüt tutarının %50'sini aşmayacak şekilde (2026 yılı için 16.515 TL) kreşlere yapılan ödemeler için bu istisnadan yararlanılması mümkündür.